

Lovforslag nr. L 224. Fremsat den 31. marts 2004 af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) og lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse

(Udvidelse af adgangen til SVU)

§ 1

I lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), jf. lovbekendtgørelse nr. 654 af 6. juli 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, § 5, stk. 2, og § 5, stk. 3, indsættes efter »voksenundervisning«: »eller specialundervisning for voksne«.

2. I § 3, stk. 1, indsættes efter »kortuddannede«: », jf. dog stk. 4«.

3. I § 3 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at der kan ses bort fra betingelsen om, at den uddannelsessøgende skal være kortuddannet, når der søges SVU til forberedende voksenundervisning eller specialundervisning for voksne. Undervisningsministeren kan herunder fastsætte regler om, hvilke grupper der kan komme i betragtning, og om at der højst kan gives SVU i op til 18 uger, omregnet til heltid. Undervisningsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at der gives SVU til de nævnte grup-

per inden for en af ministeren fastsat ramme for antallet af støttemodtagere.«

4. I § 11 a, stk. 1, 2, og 3, pkt., ændres »uddannelsesinstitutionen« til: »uddannelsesstedet«.

5. I § 17, stk. 1, ændres: »Finansstyrelsen« til: »Økonomistyrelsen«.

§ 2

I lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 106 af 18. februar 2004, foretages følgende ændring:

1. I § 10, stk. 5, indsættes efter »voksenundervisning«: »eller specialundervisning for voksne«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2004 og har virkning for tildeling af SVU til forberedende voksenundervisning og specialundervisning for voksne, som begynder denne dato eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og indhold

Ordblinde og læsesvage er særligt udsatte på arbejdsmarkedet, og som et led i regeringens udspil »Flere i beskæftigelse - færre ledige« fra marts 2004 foreslår regeringen med dette lovforslag, at der gennemføres en forbedring af læsesvage og ordblinde faglærtes (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse) adgang til statens voksenuddannelsesstøtte.

Efter den gældende SVU-ordning har kun de kortuddannede adgang til at få støtte til forberedende voksenundervisning (FVU) og specialundervisning for voksne. Ved kortuddannede forstås personer, der har indtil 7-8 års skolegang suppleret med en erhvervsrettet uddannelse, eller 9-10 års skolegang suppleret med 2 års erhvervsrettet uddannelse, eller en forældet erhvervsrettet uddannelse. Undersøgelser peger imidlertid på, at der også i andre grupper, herunder blandt de faglærte (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse), er en del læsesvage.

Med voksen- og efteruddannelsesreformen i 2000 skete der en opprioritering af undervisningen af kortuddannede voksne i almene færdigheder på grundlæggende niveau, bl.a. gennem etablering af en forberedende undervisning for voksne, som der kunne gives SVU til. Undervisningen skulle give kortuddannede voksne mulighed for at forbedre og supplere deres grundlæggende færdigheder med henblik på videre uddannelse, samt styrke voksnes forudsætninger for aktiv medvirken i alle sider af samfundslivet.

FVU i læsning og matematik er målrettet voksne, som enten aldrig rigtig fik tilegnet sig tilstrækkelige læse- og regnefærdigheder i grundskolen, eller ikke har holdt deres færdigheder ved lige, og som har brug for at øge deres funktionelle færdigheder, inden de fx starter på anden efteruddannelse. Målet for undervisningen er, at deltagerne erhverver sig veldefinerede færdigheder op til et niveau, der nogenlunde svarer til niveauet i slutningen af 9. klasse for så vidt angår de konkrete færdigheder.

Specialundervisningen for voksne tilbyder undervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af handicap (kompenserende specialundervisning), herunder læsehandicap. Fx er ordblindeundervisningen målrettet voksne med specifikke vanskeligheder med at læse og skrive. Dvs. ordblinde voksne, der typisk vil have behov for støtte hele livet, når de udsættes for nye læse- og skrivekrav i hverdagen. Forudsætning for deltagelse i undervisningen er, at man har læsebesvær, som undervisningen kan afhjælpe. Undervisningen er behovsorienteret, og der opstilles individuelle mål. Så længe der er progression i den voksnes læsefærdigheder, kan undervisningen fortsættes.

Regeringen ønsker med dette lovforslag at gøre det muligt for personer, der er ordblinde og læsesvage, og som derfor er særligt udsatte på arbejdsmarkedet, at få støtte til at deltage i bl.a. ordblindeundervisning efter lov om specialundervisning for voksne og i FVU, uanset at deres uddannelsesbaggrund ikke opfylder kravene om kort uddannelse.

Målgruppen for SVU til FVU og specialundervisning for voksne foreslås derfor udvidet til også at omfatte faglærte (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse), hvorved forstås personer, der har gennemgået en uddannelse op til og med erhvervsuddannelsesniveau. Gruppen omfatter fx personer, der har en erhvervsuddannelse, en landmandsuddannelse, en social- og sundhedshjælperuddannelse, en grundlæggende søfartsuddannelse m.m. Det afgørende er, at de pågældende ikke må have en uddannelse, der ligger over erhvervsuddannelsesniveau.

Herudover foreslås det, at der fastsættes en ramme for antallet af støttemodtagere (2000 personer i 2004 og 3000 personer de følgende år), og at der desuden fastsættes en øvre grænse på 18 uger, omregnet til fuldtidsundervisning, for at modtage støtte. Det er hensigten, at rammen skal administreres således, at det bliver de ansøgninger, der er modtaget først i støtteåret, der kommer i betragtning. Dem, der har behov for det, kan fortsat deltage i såvel FVU som specialundervisning

for voksne i længere tid end de nævnte 18 uger, men det vil i givet fald ikke kunne ske med SVU.

Ordnningen omfatter både faglærte (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse), der er i arbejde, og faglærte (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse), der er ledige, og som har mulighed for 6 ugers selvvalgt uddannelse. Desuden omfatter ordningen unge i alderen 20-25 år og personer, der på grund af tidligere forbrug af voksenuddannelsesstøtte (VUS) har opbrugt muligheden for SVU. For de to sidstnævnte grupper gælder det, at de kortuddannede vil blive omfattet af de generelle SVU-regler, mens de faglærte (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse) vil blive omfattet af den ovennævnte ramme.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Med en fast ramme på henholdsvis 2000 og 3000

	2004	2005	2006	2007
SVU	8,5	13,0	13,0	13,0
Udgifter til fvu og specialundervisning m.m.	10,0	15,0	15,0	15,0
I alt	18,5	28,0	28,0	28,0

Der vil blive optaget forhandlinger med de amtskommunale parter om forslaget.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

4. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

6. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

personer skønnes merudgifterne som følge af forslaget at være ca. 18,5 mio. kr. i 2004 og ca. 28 mio. kr. i hvert af de følgende år.

Specialundervisning for voksne og den forberedende vakseundervisning foregår i regi af amterne, samt København og Frederiksberg kommuner. Udgifterne til den forberedende vakseundervisning refunderes af staten med en årselevtakst på op til 54.494 kr. i 2004.

Som følge af forslaget kan der forventes en merbelastning i forbindelse med administrationen af ordningen i SUstyrelsen, arbejdsløsheds-kasser og voksenuddannelsescentre (VUC). Hertil kommer mindre administrative merudgifter til bl.a. edb-ændringer.

Merudgifterne forventes at fordele sig på forsørgelsesudgifter og drift (herunder administration) på følgende måde (mio. kr.):

7. Høring

Lovforslaget er i forbindelse med fremsættelsen for Folketinget sendt i høring hos følgende:

Rigsrevisionen, Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse, Danmarks Evalueringsinstitut, Arbejdsløsheds-kassernes Samvirke, Arbejdsløsheds-kassen for Selvstændige, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Ledernes Hovedorganisation, Håndværksrådet, Det Centrale Handicapråd, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Forstanderforeningen for VUC, Handelsskolerens Forstander- og Inspektørforening, Landssammenslutningen af kursusstuderende (LAK), Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere (LVU). Lovforslaget har desuden været til offentlig høring på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	18,5 mio. kr. i 2004, samt 28 mio. kr. i hvert af de følgende år.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Der forventes en merbelastning af VUC samt SUstyrelsen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Efter de gældende regler kan de 20-25 årige og personer, der har opbrugt deres muligheder for at søge SVU på grund af forbrug under den tidligere VUS-ordning, i dag alene søge SVU til forberedende voksenundervisning. Med forslaget får disse grupper også mulighed for at få SVU til specialundervisning for voksne efter de almindeligt gældende regler i op til 18 uger. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 3.

Til nr. 2

Der henvises til bemærkningerne til nr. 3.

Til nr. 3.

Efter de gældende regler kan faglærte (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse), der ikke opfylder betingelsen om at være kortuddannede, ikke få SVU. Forslaget indebærer, at denne gruppe kan få SVU til FVU og specialundervisning for voksne. De får ikke mulighed for at få SVU til andre af de uddannelser, der er nævnt i lovens § 4. Støtten gives efter regler fastsat af undervisningsministeren. Ministeren kan herunder fastsætte, hvilke grupper der kan komme i betragtning, og at der højst kan tildeles SVU i 18 uger, omregnet til fuldtid. Målgruppen er personer, der har gennemgået en uddannelse op til og med erhvervsuddannelsesniveau.

Grænsen på 18 uger, omregnet til fuldtid, svarer til, at det er muligt at gennemføre alle trin i en FVU. Personer, der har behov for eller ønske om yderligere del-

tagelse i enten FVU eller specialundervisning for voksne, har mulighed for det, men uden SVU.

Ministeren vil endvidere i givet fald kunne fastsætte en ramme for antallet af støttemodtagere. Det er hensigten, at den årlige ramme for antallet af støttemodtagere fra 2005 og frem skal fastsættes til 3000 faglærte (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse). I indeværende år forventes rammen at blive fastsat til 2000 personer. Uden for rammen falder de uddannelsessøgende, som efter de gældende regler i lovens § 3 har ret til SVU. Det drejer sig om personer, som efter § 3, stk. 2, betragtes som kortuddannede. Endvidere drejer det sig om personer, der er omfattet af de regler, der er fastsat med hjemmel i lovens § 3, stk. 3.

De nærmere regler vil blive fastsat i bekendtgørelsesform.

Til nr. 4.

Der er tale om en redaktionel ændring.

Til nr. 5.

Bestemmelsen foreslås ændret, fordi Økonomistyrelsen og Finansstyrelsen fra den 1. oktober 2003 er lagt sammen under navnet Økonomistyrelsen.

Til § 2

Til nr. 1.

For unge under 25 år er der fastsat særlige regler om fradrag i rettighederne til at deltage i uddannelse med støtte efter henholdsvis lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) og lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Forbrug efter den ene lov medfører reduktion af rettighederne efter den anden lov. I lov om godtgørelse ved

deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse siges det således, at de 20-25 åriges forbrug af SVU til deltagelse i FVU medfører reduktion i det maksimale antal uger, som de unge kan modtage godtgørelse i. Som en konsekvens af forslaget om at give de 20-25 årige mulighed for også at deltage i specialundervisning for voksne med SVU, foreslås det at tilføje specialundervisning for voksne som et forløb, der medfø-

rer reduktion af muligheden for at modtage godtgørelse.

Til §3

Det foreslås, at ændringerne kommer til at gælde for FVU-forløb og forløb inden for specialundervisning for voksne, der begynder den 1. juli 2004 eller senere. Det bemærkes, at SVU udbetales bagud for perioder af 4-5 ugers længde.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget*

Lov om Statens Voksenuddannelsesstøtte

§ 2, stk. 2. Uddannelsessøgende, der er i alderen fra 20 år og op til 25 år, kan få SVU til forberedende voksenundervisning, jf. § 5, stk. 2.

1. I § 2, stk. 2, § 5, stk. 2, og § 5, stk. 3, indsættes efter »voksenundervisning«: »eller specialundervisning for voksne«.

§ 5, stk. 2. Uddannelsessøgende, der er i alderen fra 20 og op til 25 år, kan i indtil 18 uger omregnet til heltid få SVU til forberedende voksenundervisning, jf. § 2, stk. 2. SVU tildelse inden for den periode på 30 uger omregnet til heltid, der er nævnt i § 10 i lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

§ 5, stk. 3. Uddannelsessøgende, der ikke kan få SVU inden for den periode, der er nævnt i stk. 1, 1. pkt., på grund af fradrag efter § 6, stk. 1, af støtte udbetalt før den 1. juli 2000, kan få SVU i op til 18 uger omregnet til heltid til forberedende voksenundervisning.

§ 3. For at få SVU efter bestemmelserne i kapitel 3 til uddannelse på folkeskoleniveau og til gymnasial uddannelse skal de uddannelsessøgende være kortuddannede.

2. I § 3, stk. 1, indsættes efter »kortuddannede«: »», jf. dog stk. 4«.

Gældende formulering

§ 11 a. Staten yder tilskud til dækning af deltagerbetaling til ledige dagpengeberettigede, der modtager SVU til uddannelse efter kapitel 3 og 4. Tilskuddet udbetales direkte til uddannelsesinstitutionen. Det er en betingelse, at den ledige afgiver en skriftlig erklæring om, at tilskuddet skal udbetales direkte til uddannelsesinstitutionen.

§ 17. Misligholdt gæld efter § 16, herunder påløbne renter, kan inddrives af Finansstyrelsen. Gælden inddrives ved udpantning. Inddrivelse kan endvidere ske ved indeholdelse i løn m.v. hos den pågældende efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter i kildeskatteloven.

Lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse

§ 10, stk. 5. Ved opgørelsen af de 30 uger som nævnt i stk. 3 medregnes det antal uger, som beskæftigede lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende og ledige med ret til selvvalgt uddannelse, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, der endnu ikke er fyldt 25 år, har anvendt til deltagelse i forberedende voksenundervisning med støtte efter lov om statens voksenuddannelsesstøtte.

Lovforslaget

3. I § 3 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at der kan ses bort fra betingelsen om, at den uddannelsessøgende skal være kortuddannet, når der søges SVU til forberedende voksenundervisning eller specialundervisning for voksne. Undervisningsministeren kan herunder fastsætte regler om, hvilke grupper der kan komme i betragtning, og om at der højst kan gives SVU i op til 18 uger, omregnet til heltid. Undervisningsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at der gives SVU til de nævnte grupper inden for en af ministeren fastsat ramme for antallet af støttemodtagere.«

4. I § 11 a, stk. 1, 2. og 3. pkt., ændres »uddannelsesinstitutionen« til: »uddannelsesstedet«.

5. I § 17, stk. 1, ændres: »Finansstyrelsen« til: »Økonomistyrelsen«.

1. I § 10, stk. 5, indsættes efter »voksenundervisning«: »eller specialundervisning for voksne«.

Til lovforslag nr. L 224. Skriftlig fremsættelse (31. marts 2004)

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU) og lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (Udvidelse af adgangen til SVU)

(Lovforslag nr. L 224).

Regeringen ønsker at sikre, at der kommer flere i beskæftigelse, og at der bliver færre ledige, sådan som det fremgår af regeringsudspillet "Flere i beskæftigelse – færre ledige" fra marts 2004. Da utilstrækkelige læse- og regnefærdigheder kan være en alvorlig hæmsko, både for at skifte job og for at finde et nyt job under en ledighedsperiode, ønsker regeringen at give voksne med bl. a. utilstrækkelige læsefærdigheder bedre muligheder for at blive gode læsere.

Der findes flere muligheder for at styrke læse- og regnefærdighederne, dels ved hjælp af forbedrende voksenundervisning (FVU), dels ved hjælp af specialundervisning for voksne. Inden for begge typer af tilbud gives der bl. a. undervisning til voksne med utilstrækkelige læsefærdigheder. På FVU-læsning tilbydes undervisning bl. a. i at læse, skrive og stave på grundlæggende niveau, og på specialundervisning for voksne tilbydes ordblindeundervisning.

Der er i dag adgang for de kortuddannede til at deltage i både FVU og specialundervisning for voksne med støtte fra Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU). Ved kortuddannede forstås personer, der har indtil 7-8 års skolegang suppleret med en erhvervsrettet uddannelse, eller 9-10 års skolegang suppleret med en 2 årig erhvervsrettet

uddannelse, eller en forældet erhvervsrettet uddannelse. Med denne afgrænsning udelukkes efter de gældende regler i vidt omfang faglærte (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse) fra at modtage SVU til at deltage i FVU eller specialundervisning for voksne, selv om undersøgelser viser, at der også blandt faglærte (personer med en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse) er en del, der har utilstrækkelige læsefærdigheder.

Forslaget sigter på at give den ovennævnte gruppe mulighed for at forbedre læse- og regnefærdighederne med SVU. Forslaget vil desuden give de 20-25 årige adgang til specialundervisning for voksne med støtte (denne gruppe har i dag kun adgang til FVU med SVU), lige som forslaget vil give personer, der har opbrugt deres SVU-muligheder på grund af tidligere forbrug af voksenuddannelsesstøtte (VUS), adgang til specialundervisning for voksne med støtte (denne gruppe har i dag også kun adgang til FVU med SVU).

Støtten vil blive givet inden for en fast ramme for antallet af støttemodtagere, og denne ramme vil udgøre 2000 personer i 2004 og 3000 personer i årene fremover. Desuden bemyndiges undervisningsministeren til at fastsætte en øvre grænse på 18 uger for deltagelse i forløb med SVU. De 18 uger er valgt, fordi det er tilstrækkeligt til at gennemføre et fuldt FVU-forløb.

Ændringerne i SVU-loven foreslås at træde i kraft den 1. juli 2004 med virkning for forløb, der starter denne dato eller senere.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.